

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 6CoE/146/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3215201616  
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3215201616.1

## Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v exekučnej veci oprávneného PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom v Bratislave 821 01, Vajnorská 100/A, IČO: 45 869 464, zastúpeného JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokátkou, so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13, proti povinnému F. X., bytom B. nad B. XXX XX, M.R. V. XX/XX o vymoženie 1.166,01 € s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 17. júna 2015 č.k. 5Er/275/2015 - 37, v senáte jednomyseľne takto

### rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

### o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na § 44 ods. 1, ods. 2, § 243d ods. 1, 2 Exekučného poriadku, § 52, § 53, § 54 Občianskeho zákonníka, príslušné ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Uviedol, že oprávnený navrhol vykonanie exekúcie voči povinnému pre vymoženie sumy 1.166,01 € s príslušenstvom na podklade exekučného titulu, ktorým je Rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri Rozhodcovskej, arbitrážnej a mediačnej, a.s. so sídlom Bratislava sp.zn. IA-C/1213/0540 zo dňa 10. marca 2014. Okresný súd sa oboznámil s návrhom na vykonanie exekúcie, so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, s exekučným titulom, so zmluvou o úvere zo dňa 20.10.2008, ktorej súčasťou sú Obchodné podmienky pre úver (ďalej len OP), Všeobecnými obchodnými podmienkami a zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je potrebné zamietnuť. Zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol právny predchodca oprávneného (Poštová banka, a.s.) povinnému úver, posúdil okresný súd ako zmluvu spotrebiteľskú (s prihliadnutím na povahu účastníkov, obsah zmluvy a vopred pripravený obsah zmluvy „na predtlačenom formulári“), preto je potrebné na predmetný právny vzťah aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Súčasťou zmluvy sú aj predložené Všeobecné obchodné podmienky, ktoré sú vopred pripravené a ktoré dlžník - povinný nemohol pred podpisom zmluvy ovplyvniť. V II. Časti - Spoločné ustanovenia v bode 10.2.2. VOP je uvedené, že banka a klient sa dohodli na rozhodcovskej doložke týkajúcej sa riešenia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vzniknú, a to tak, že pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu a pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu. V zmysle I. Časti - Všeobecná časť Všeobecných obchodných podmienok bodu 2. sa pod pojmom rozhodcovský súd rozumie Stály rozhodcovský súd zriadený pri ROZHODCOVSKÁ ARBITRÁŽNA a MEDIAČNÁ, a.s.. Rozhodcovská doložka je výhradná, čo znamená, že všetky spory medzi účastníkmi zmluvy má po podaní návrhu právomoc rozhodovať výlučne určený rozhodcovský súd. Predmetná rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná a dlžník pri podpise zmluvy nemohol ovplyvniť jej podstatu a zmysel. Veriteľ nehľadel na skutočnú vôľu dlžníka - spotrebiteľa podrobiť sa pre prípad sporu rozhodcovskému konaniu. Už vopred, ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu s dlžníkom, si tak pripravil možnosť, aby mohol vylúčiť ochranu práv dlžníka - spotrebiteľa všeobecným súdom. Je treba mať na zreteli účinky ustanovenia § 106

Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bráni po začatí rozhodcovského konania konať všeobecnému súdu. V prípade, ak veriteľ podal návrh na začatie rozhodcovského konania, zabránil tým dlžníkovi - spotrebiteľovi brániť svoje práva na všeobecnom súde. Takúto rozhodcovskú doložku súd považuje za neprijateľnú (nekalú) podmienku v spotrebiteľskej zmluve, pretože dáva veriteľovi neprimeranú výhodu voči spotrebiteľovi spočívajúcu v tom, že môže vopred určiť, že prípadný spor s dlžníkom bude rozhodovať namiesto všeobecného súdu súkromnoprávny orgán (rozhodcovský súd), ktorý si sám vybral. Takáto rozhodcovská doložka je absolútne neplatná a rozhodnutie vydané na jej podklade nemôže byť vykonateľným exekučným titulom. Rozhodcovskú doložku, na podklade ktorej veriteľ - dodávateľ iniciuje voči spotrebiteľovi rozhodcovské konanie a ktorá nebola dojednaná individuálne, resp. po vzniku sporu medzi účastníkmi zmluvy, súd považuje za neprijateľnú (nekalú) podmienku v spotrebiteľskej zmluve a z toho dôvodu za absolútne neplatnú, pretože poskytuje veriteľovi neprimeranú a nedôvodnú výhodu voči dlžníkovi spočívajúcu v tom, že môže vopred a výlučne podľa vlastnej vôle určiť súkromnoprávny subjekt, ktorý bude rozhodovať prípadný spor so spotrebiteľom a vylúčiť tak pre prípad iniciovania rozhodcovského konania veriteľom ochranu práv spotrebiteľa všeobecným súdom. Exekučný súd posudzoval platnosť rozhodcovskej doložky aj v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu SR vysloveným vo viacerých rozhodnutiach, podľa ktorého exekučný súd má právomoc a povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej doložky. V prípade zistenia jej neplatnosti je exekučný titul vydaný na jej podklade rozhodcovským súdom materiálne nevykonateľný (bližšie napr. rozh. NS SR sp. zn. 6 Cdo 135/2012, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, sp. zn. 6 Cdo 1/2012, sp. zn. 6 Cdo 143/2011 a iné). Povinnosť skúmať zákonnosť exekučného titulu pre exekučný súd vyplýva aj z právneho názoru Ústavného súdu SR (I. ÚS 456/2011). Rovnako okresný súd poukázal na smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv, rozsudky ESD vo veci C - 40/08 - Asturcom Telecomunicaciones SL v. Cristina Rodríguez Nogueira. Z dôvodu absolútnej neplatnosti rozhodcovskej doložky nemôže byť na podklade takejto doložky vydaný rozhodcovský rozsudok spôsobilým exekučným titulom. Exekučný titul má povahu nulitného rozhodnutia, a preto nemohol nadobudnúť vykonateľnosť. Z uvedených dôvodov, použijúc eurokonformný výklad ustanovení na ochranu spotrebiteľa, interpretačné pravidlo podľa ustanovenia § 54 Občianskeho zákonníka (v pochybnostiach v prospech spotrebiteľa), rešpektujúc ustálenú judikatúru súdov vyššieho stupňa, súd v súlade s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31.12.2014) s poukazom na § 45 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní (v znení účinnom do 31.12.2014) žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor exekučného titulu so zákonom zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Uviedol, že zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia sa mu ako účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, nakoľko mu bolo odopreté právo na výkon vykonateľného rozhodnutia. Namietol, že súd nesprávne právne vec posúdil, keď rozhodcovskú doložku označil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a ako takú neplatnú. Rozhodcovská doložka bola naformulovaná a dojednaná v zmysle ustanovení Všeobecných obchodných podmienok, na základe splnenia si zákonnej povinnosti právneho predchodcu oprávneného (banky) podľa ust. § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, podľa ktorého je banka povinná ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona. Ďalej uviedol, že v rámci posudzovania zákonných predpokladov po stránke formálnej a materiálnej, exekučný súd nie je oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Ani v prípade pasívneho správania účastníka v konaní, exekučný súd nemôže naprávať prípadné chyby a nedostatky exekučného titulu. Preskúmanie správnosti rozhodcovského rozsudku je možné iba v prípade, ak rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom (§ 45 ods. 1 písm. c) zákona o rozhodcovskom konaní). Rozpor je viazaný na plnenie a nie iba na to, či samotná zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku. Uvedeným postupom tak exekučný súd prekročil preskúmvaciu právomoc v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, nakoľko vykonával aj iné dôkazy než tie, ktoré sú výslovne uvedené v citovanom ustanovení (exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia). Vykonaním dôkazov v exekučnom konaní, prípadne aj tých, ktoré už boli predtým vykonané a následnou zmenou skutkového stavu, z ktorého exekučný súd vychádzal, zaniká podľa názoru ústavného súdu totožnosť veci v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (Nález Ústavného súdu II. ÚS 499/2012). Pokiaľ súd konajúci v nachádzacom konaní je obsadený sudcom, exekučný súd je zásadne

obsadený vyšším súdnym úradníkom, konajúcim na základe poverenia sudcu (zákon č. 549/2003 Z.z. o súdnych úradníkoch). Nie je preto možné, aby ústavnú funkciu - rozhodovať spory ako súdny orgán - vykonávala osoba, ktorá sudcom nie je. Úverová zmluva, ktorej plnenie je predmetom konania, predstavuje štandardnú úverovú zmluvu, ktorou bol poskytnutý úver bankou, zriadenou a pôsobiacou v Slovenskej republike podľa zákona o bankách, ktorá podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska; nejde o žiadny nebankový subjekt. Ďalej poukázal na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 192/06 z 03. novembra 2006, ktorým bolo vyslovené, že ak súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odchylným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR; uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Mcd0/11/2010 zo dňa 26.09.2011, uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 18CoE 633/2011 - 25 zo dňa 26.06.2012 atď.. Rovnako namietol nemožnosť aplikácie Smernice EHS č. 93/13/EHS, nakoľko ide o akt výlučne sekundárnej povahy a judikatúry Európskeho súdneho dvora (ďalej len ESD), nakoľko judikatúra ESD nie je záväzná voči jednotlivcom, a teda ani voči účastníkom predmetného konania. Navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zmenil a žiadosti súdneho exekútora vyhovel, prípadne napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný ani súdny exekútor sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadrili.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku („ďalej len O.s.p.“) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné a uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správne. Rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p..

Uznesenie okresného súdu bolo vydané na základe správneho právneho posúdenia otázky rozhodcovskej doložky a v kolerácii s rozhodovaním súdov v analogických prípadoch nebol zistený žiadny právne významný dôvod na odlišný postup a rozhodnutie v danom prípade pri posudzovaní rozhodcovskej doložky. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s kritériami ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p., preto odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje v podrobnostiach na odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu a zároveň považuje za potrebné dodať.

Okresný súd správne uviedol, že zmluvu o úvere je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. V spotrebiteľských veciach je pomerne časté, že súd môže prvý-krát poskytnúť spotrebiteľovi z úradnej povinnosti (teda bez akejkoľvek procesnej aktivity spotrebiteľa) účinnú spravodlivú ochranu jeho práv až po podaní návrhu na exekúciu rozhodcovského rozsudku. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je totiž to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom oprávneného túto charakteristiku spĺňa.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ukladá exekučnému súdu pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom, a to po stránke formálnej a materiálnej.

Podľa § 243d ods. 1 prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. januára 2015 Exekučného poriadku exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu (zák.č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní) vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Podľa § 243d ods. 2 citovaného zákona na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu (zák.č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní) a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

V súvislosti so skúmaním podmienky v exekučnom konaní, a to (nedostatku) právomoci rozhodcovského súdu (rozhodcu), pokiaľ sa rozhodcovské konanie týka sporu zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré umožňujú účastníkovi tohto konania, aby namietať nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy v žalobe na príslušnom všeobecnom súde (§ 40 ods. 1 písm. c/), skúmanie tejto právomoci exekučným súdom v exekučnom konaní nevyklučuje (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16. januára 2013 sp.zn. 6 M Cdo 9/2012). To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu. V tejto súvislosti zdôraznil princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností), ktorý ustupuje dôležitejšiemu princípu, a tým je ochrana práv spotrebiteľa.

Na podporu tohto názoru odvolací súd poukazuje tiež na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, ktorý v rozhodnutí C - 168/05 uviedol, že na rozhodcovský rozsudok v spore zo spotrebiteľskej zmluvy má súd kedykoľvek z úradnej povinnosti prihliadnuť z hľadiska jeho platnosti, resp. nulity a nie je potrebné jeho prípadné zrušenie postupom podľa vnútroštátnych predpisov.

Okresný súd opodstatnene poukázal na to, že rozhodcovská doložka sa javí ako absolútne nevyvážená a preto neprijateľná. Rozhodcovská doložka zakladá bez ďalšieho dohodu medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované pred Stálym rozhodcovským súdom. Oprávnený ako veriteľ do zmluvných dojednaní viacerých svojich obdobných zmlúv zahrnul identické rozhodcovské doložky a na ich základe opakovane zvolil pre riešenie sporu rozhodcovský súd, keď podaním žaloby na tento príslušný súd vylúčil možnosť, aby sa spor riešil pred všeobecným súdom. V danom prípade je to oprávnený, ktorý disponuje konaním na strane žalobcu ako veriteľ. V zmysle zákona o bankách (účinný v čase uzatvorenia zmluvy), ktorý upravuje postup a podmienky uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy, sa vyžaduje, aby mal klient (povinný) možnosť voľby, či prijme alebo neprijme predložený návrh na uzavretie takejto zmluvy a taktiež poučovaciú povinnosť zo strany banky o dôsledkoch jej uzatvorenia. Rovnako nie je klient povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy; ak tento neprijme, prípadné spory sa riešia v konaní pred všeobecným súdom. Rozhodcovská doložka neobsahuje žiadne poučenie spotrebiteľa o rozdieloch medzi rozhodcovským konaním a občianskym súdnym konaním. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (viď. napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí sp.zn. 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16. januára 2013).

Na základe takto uzatvorenej rozhodcovskej doložky spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom oprávneného na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Pre prípad vyvolania rozhodcovského konania dodávateľom sa musí spotrebiteľ podrobiť rozhodcovskému konaniu, preto nie je možné poskytnúť súdnu ochranu v rámci exekúcie, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a oprávneným je dodávateľ. K námietke oprávneného o tom, že v čase uzavretia zmluvy neboli účinné ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka, odvolací súd poukazuje na použitie inštitútu eurokonformného výkladu (nepriamy účinok práva Európskej únie na právne poriadky členských štátov). Nejde teda o priame dosiahnutie výsledku riadnym implementovaním smernice, ale o nepriame dosiahnutie výsledku stanoveného smernicou - výkladom prostredníctvom rozhodnutia vnútroštátneho súdu a nie vnútroštátneho právneho aktu implementujúceho smernicu. Keďže zmyslom, cieľom a účelom právnych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa je poskytnúť spotrebiteľom minimálne takú úroveň ochrany, aká je stanovená smernicou 93/13/EHS, tak aj vnútroštátny súd je povinný vykladať predmetné ustanovenia smernice a vnútroštátneho práva tak, aby bol dosiahnutý výsledok stanovený predmetnou smernicou.

Rovnako pokiaľ ide o námietku oprávneného, že rozhodcovský rozsudok zakladá prekážku res iudicata, ktorá bráni tomu, aby vec bola opätovne prejednaná, považuje odvolací súd za neopodstatnenú. K tomu uvádza, že neplatná rozhodcovská doložka nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na

prejednanie a ani na vydanie rozhodnutia, keďže v danom prípade ide o nulitný právny akt. Nič preto nebráni oprávnenému, aby si svoje právo uplatnil v konaní pred všeobecným súdom.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správne.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .